

**College van Gedeputeerde Staten  
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	18-5-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	SLO	COMMISSIE	Commissie Omgevingsvisie
STELLER	Fenna van Tol	TELEFOONNUMMER	0621391863
NUMMER	8225B27E	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen

**Onderwerp Statenbrief:**

Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022

**Voorgestelde behandeling:**

Ter informatie

Geachte dames en heren,

**Essentie / samenvatting**

Op 1 januari 2022 treedt (volgens planning) de Omgevingswet in werking. De provincie Utrecht moet dan beschikken over een Omgevingsverordening. Op 18 mei hebben wij de Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 vastgesteld. Deze treft u via in de bijlage samen met de bijbehorende kaarten. Er is helaas geen link naar de digitale stukken in de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVVB) van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) beschikbaar, omdat dit nog in ontwikkeling is. De Ontwerp Omgevingsverordening 2022 ligt vanaf 1 juni 2021 zes weken ter inzage. In die periode kunnen zienswijzen ingediend worden en is er een inloopavond en een hoorzitting. Na afloop stellen wij een concept nota van beantwoording op. De ingediende zienswijzen en de concept nota van beantwoording kunt u betrekken bij uw besluitvorming in het najaar.

**Inleiding**

Aanleiding: Op 10 maart 2021 hebben uw Staten de Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht vastgesteld. Op 1 april is deze Interimverordening in werking getreden. Uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet van 1-1-2021 naar 1-1-2022 maakte het noodzakelijk deze Interim Omgevingsverordening op basis van huidige wetgeving op te stellen. Op 17 maart 2020 hadden wij al een Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht vastgesteld. Vóór de terinzagelegging is de inwerkingtreding van de Omgevingswet toen echter uitgesteld tot 1-1-2022 en hebben wij besloten een Interimverordening op te stellen. Dit maakt het mogelijk om de ambities uit de Omgevingsvisie, die gelijktijdig met de Interimverordening is vastgesteld, direct tot uitvoering te brengen. Volgens de planning treedt op 1 januari 2022 Omgevingswet in werking. De Interimverordening is hiervoor omgezet naar de Ontwerp Omgevingsverordening 2022, gebaseerd op de Omgevingswet.

In de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 zijn, naast de omzetting, ook enkele wijzigingen opgenomen ten opzichte van de Interimverordening. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- *Bescherming weidevogels breder invoeren dan alleen bij duurzame energie, op basis van een verkenning*  
In de Interimverordening is ruimtelijke bescherming van de weidevogelkerngebieden opgenomen, gericht op windturbines met een vermogen van 3 MW of meer en het opwekken van zonne-energie. In de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 is dit verbreed naar alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals verbreding van wegen, nieuwe fietspaden, nieuwe woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. Hierbij is een uitzondering gemaakt voor uitbreiding van agrarische bedrijven, omdat deze gebiedseigen zijn en al strenge regels voor uitbreiding kennen. Met deze verbreding kan het leefgebied van weidevogels beter beschermd worden. Deze

verbreding heeft geen gevolgen voor de nu bekende ontwikkelingen nabij weidevogelkerngebieden.

- *Aanscherping regels voor biomassa via het verwerken van onderzoeksresultaten*  
Ter uitvoering van de motie 'Duidelijk over Duurzaamheid' ([Motie 103](#), PS 6-11-2019) en om te voldoen aan de toezeggingen in het Coalitieakkoord 2019-2023 en het Programmaplan Energietransitie 2020-2025, heeft Royal HaskoningDHV het onderzoek 'Bio-energie in de provincie Utrecht' uitgevoerd. In het onderzoek is, zoals de motie vraagt, gekeken naar de (on)wenselijkheid van biomassa in de Utrechtse energiemix, met aandacht voor zowel duurzaamheid als luchtkwaliteit. Ook is onderzocht of en hoe de provincie nieuwe biomassacentrales kan weren indien deze op basis van duurzaamheid dan wel luchtkwaliteit als onwenselijk uit het onderzoek komen. De resultaten van dit onderzoek zijn reeds met uw Staten gedeeld middels een [statenbrief \(kenmerk 821CFE03\)](#) en verwerkt in de Omgevingsvisie. Nu worden deze resultaten met deze Ontwerp Omgevingsverordening 2022 ook verwerkt in de regels. Hiermee sturen we niet langer alleen op de vestigingsplaats van een biomassa-installatie, maar ook op de omvang van de installatie, het soort te gebruiken biomassa en de verwerkingswijze van de biomassa. In de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 wordt voor vestiging van biomassa installaties onderscheid gemaakt tussen kleinschalige, grootschalige en industriële bio-energie installaties. Kleinschalige biomassa-installaties kunnen onder voorwaarden in het landelijk gebied gevestigd worden, grootschalige biomassa-installaties behoren op bedrijventerreinen (stedelijk gebied) en voor industriële bio-energie installaties wordt in verband met de duurzaamheidseisen geen ruimte gezien in de provincie Utrecht. De regels hebben betrekking op zowel verbranding als vergisting.
- *Regelgeving borden en reclameborden versimpelen*  
In de Statenvergadering van 30 september 2020 is de [motie 74](#), motie vreemd, besproken over 'versterking relatie boer en burger 2020'. Deze motie is aangehouden op basis van een toezegging. De motie vraagt erom bij de Omgevingsverordening ervoor te zorgen dat het plaatsen van uitingen van lokale voedselproductie mogelijk is op locaties van productie en locaties van verkoop, de plaats in het landschap een groter deel uit te laten maken van de uitzondering en om aankondigen te kunnen plaatsen naast openbare wegen op eigen terrein. Daarnaast is verzocht om naar algemene versoepeling omtrent borden en vlaggen bij bedrijven te kijken. Dit betreft de regels rond reclameborden in het landschap, dus buiten de bebouwde kom. De aangepaste regels zoals opgenomen in de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 maken onderscheid in permanente, tijdelijke en bijzondere borden, geven meer eenduidigheid in afmeting van de borden en geven meer vrijheid voor plaatsing van de borden. Dit alles met het behoud van het doel van de regeling, het behoud van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (de NCLA-waarden). Het betreft hierbij de kleinschalige vormen van aantasting van deze kwaliteiten door het aantal en de frequentie van uitingen via borden. Bescherming van deze kwaliteiten is in lijn met het beleid in de Omgevingsvisie.
- *Nieuwe kaart Kleine Landschapselementen*  
Bij de regels in de (Interim) Omgevingsverordening voor kleine landschapselementen is een nieuwe kaart gemaakt. De afgelopen jaren is er een inventarisatie uitgevoerd om het vigerende informatieobject uit 2015 te actualiseren en de meest waardevolle Kle's op het nieuwe grondgebied van gemeente Vijfheerenlanden toe te voegen. Vanuit natuur- en landschappelijk oogpunt zijn kleinere landschapselementen (Kle's) van groot belang. Deze Kle's, in al hun vormen en afmetingen, zorgen voor het behoud van de kernkwaliteiten en afwisseling en geven het landschap haar eigen specifieke identiteit. Ook dragen zij bij aan de biodiversiteit als leefgebied en als ecologische verbinding, ook buiten het NNN. De Kle's worden, vanwege hun te kleine omvang, niet beschermd door de Omgevingswet. Daarom wijst de provincie op basis van criteria in de Beleidsregels natuur en landschap (Bnl) de meest waardevolle Kle's aan en legt deze vast. Deze elementen krijgen dan een vergelijkbare bescherming als houtopstanden onder de Wet natuurbescherming (Wnb).
- *Aanpassing van het begrip erven in relatie tot de NNN-regel*  
In de Interimverordening is onder artikel 6.3 lid 2 opgenomen dat bestaande legale bebouwing, erven en verharding niet gerekend worden tot de oppervlakte natuur. Dit is t.o.v. de Ontwerp Interimverordening toegevoegd om ontwikkelingen van ingesloten functies op "niet natuur gronden" niet onnodig in te perken. Dit onder andere naar aanleiding van zienswijzen vanuit landgoederen. Inmiddels is gebleken dat het begrip 'erven' in de regel tot onduidelijkheden kan leiden. Om die reden is ervoor gekozen om in de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 preciezer te omschrijven wat hiermee bedoeld wordt, te weten de direct aan de bestaande legale bebouwing grenzende strook grond die bestaand en legaal is ingericht ten dienste van die bebouwing, en bestaande legale (half)verhardingen.
- *Handreiking voor het leefgebied van weidevogels*  
In de Statenvergadering van 10 maart 2021 is bij de vaststelling van de Interimverordening [motie 26A](#) aanvaard, 'Verbetering leefgebied weidevogels'. Deze motie vraagt om de in artikel 6.12 genoemde term 'aantoonbare verbetering' nader te definiëren en toetsbaar te maken en deze nadere duiding op te nemen in de toelichting op de Omgevingsverordening. In de Interimverordening is in de toelichting op dit artikel al

opgenomen, dat er een handreiking wordt opgesteld met het oog op het leefgebied weidevogelkerngebieden. Ons voorstel is om die nadere duiding in deze handreiking op te nemen. Daartoe is in de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 omschreven wat er in de handreiking wordt uitgewerkt, waaronder richtlijnen op welke wijze een Omgevingsplan de voorwaarden voor het per saldo behoud van het leefgebied van weidevogels kan borgen.

- *Invullen artikelen die in de Interimverordening als gereserveerd opgenomen zijn*  
Dit betreft met name de volgende onderwerpen: Grondwaterverontreiniging, Gesloten stortplaatsen, Geluid provinciale wegen (o.a. aanwijzing wegen en lokaal spoor waarvoor in een separaat besluit, binnen een door het Rijk gestelde termijn van waarschijnlijk 2 jaar na invoering van de Omgevingswet, geluidsproductieplatforms worden ingevoerd) en transformatorstations. Dit zijn onderwerpen die onder de huidige wetten nog niet opgenomen kunnen worden in de samenhangende Omgevingsverordening, en onder de Omgevingswet wel. Externe veiligheid is nog niet ingevuld, omdat dit afhankelijk is van een in de maak zijnde landelijke regeling. Anticiperend op de Omgevingswet zijn ze vast in de inhoudsopgave van de Omgevingsverordening opgenomen.

Bij de vaststelling van de Interimverordening en in aanloop naar de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 zijn enkele onderwerpen ter sprake gekomen, die om verschillende redenen nu niet leiden tot aanpassingen ten opzichte van de Interimverordening. Het gaat om:

- *Daken en gevels benutten voor groen (en zonne-energie)*  
Bij de behandeling van de Interimverordening is [amendement 33](#) ingediend, 'Daken voor de toekomst'. Dit is verworpen, maar kon wel rekenen op veel sympathie. Daarom hebben wij toegezegd de in het amendement opgenomen regel te toetsen op haalbaarheid. Daarbij hebben wij ook de uitbreiding van de vraag naar de mogelijkheden voor verplichting van groen op dak naar groen en zon op dak getoetst. Er zijn drie alternatieven onderzocht, een instructieregel, een motiveringsplicht en stimuleren en faciliteren. Volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) mogen er geen bouwtechnische eisen gesteld worden en gemeenten geven aan dat zij dit, als het in de toekomst mogelijk wel zou mogen, goed zelf kunnen regelen. Daarom hebben wij besloten in het kader van subsidiariteit geen instructieregel of motiveringsplicht op te nemen en erop te vertrouwen dat gemeenten dit oppakken binnen de mogelijkheden van het Bbl. Gekozen wordt voor een aanpak via stimuleren en faciliteren, die beter past bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Het inzetten op stimuleren en faciliteren loopt nu al via regionaal programmeren, convenant duurzaam bouwen (i.o.) en stimuleringsprojecten m.b.t. energieneutraal bouwen en klimaatadaptief bouwen, gekoppeld aan een gezonde leefomgeving en biodiversiteit. We gaan het succes hiervan én de wijze waarop de gemeenten hun rol hierin oppakken monitoren. Mocht uit die monitoring blijken dat de resultaten onvoldoende effect opleveren, dan zullen we dit heroverwegen en te zijner tijd binnen de mogelijkheden een passend voorstel voor een gewijzigde aanpak aan u voorleggen.
- *Bescherming waardevolle houtopstanden toevoegen*  
Dit artikel staat nu op gereserveerd in de Interimverordening. Het gaat om de vertaling van de huidige beleidsregels naar planologische bescherming in de verordening. Deze aanpassing zou doorgevoerd worden op basis van een inventarisatie van onder andere de oude boskernen. De nieuwe kaart is nog niet vastgesteld in beleid en de beschermingsregels zijn nog niet uitgewerkt. Dit vindt plaats bij vaststelling van het strategisch bosbeleid. Volgens planning stellen Provinciale Staten dit eind 2021 vast en daarna worden de regels bij de eerstvolgende wijziging van de Omgevingsverordening opgenomen. Tot die tijd blijven de beleidsregels gelden en toetsen de gemeenten de uitvoerbaarheid van plannen hieraan.
- *Vuurwerkverbod is stiltegebieden*  
In de Statenvergadering van 10 maart 2021 is bij de vaststelling van de Interimverordening [motie 30](#) aanvaard, de motie 'Neem bescherming stiltegebied serieus'. In deze motie roepen uw Staten ons op om in overleg te treden met betrokken gemeenten teneinde de uitzondering voor vuurwerk afsteken in stiltegebied (art. 9.31, subd, onder iii.) in de toekomst uit Omgevingsverordening te schrappen. Het overleg met de gemeenten is gestart, meer heeft nog niet geleid tot een eenduidig standpunt over het al dan niet schrappen hiervan. Om die reden is in de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 nog geen wijziging opgenomen. Het overleg gaat de komende tijd door. Mocht dit in de komende maanden leiden tot draagvlak voor het schrappen van deze bepaling, dan zal dit alsnog verwerkt worden in de concept Omgevingsverordening 2022 die uw Staten in het najaar van 2021 ter besluitvorming voorgelegd krijgen.

## **Toelichting**

Voor de gehele Ontwerp Omgevingsverordening 2022 en de besluitvorming hierover in het najaar zijn de volgende aspecten van belang.

### *Afdoening moties*

Met dit voorstel voor de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 en de hiervoor opgenomen toelichting op de in de verordening opgenomen wijzigingen worden de volgende moties afgedaan:

- motie 'Duidelijk over Duurzaamheid' ([Motie 103](#), PS 6-11-2019);
- motie vreemd 'Versterking relatie boer en burger 2020' ([motie 74](#), PS 30-08-2020) (aangehouden);
- motie 'Verbetering leefgebied weidevogels' ([motie 26A](#), 10-03-2021).

#### *Subsidiariteit*

Ter voorbereiding op de Interimverordening zijn alle bestaande regels uit de 'oude' verordeningen op nut, noodzaak en subsidiariteit (moet de provincie dit regelen?) gecontroleerd volgens het Afwegingskader Omgevingsverordening (vastgesteld in het [Koersdocument](#) door PS, december 2018). Dit Afwegingskader is voor de volledigheid ook opgenomen in de algemene toelichting op de Ontwerp Omgevingsverordening. Bij het opstellen van de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 zijn de regels uit de Interimverordening beleidsneutraal omgezet naar formuleringen die gehanteerd kunnen worden onder de Omgevingswet. Net als bij de Interimverordening zijn de regels dus zoveel als mogelijk geformuleerd vanuit het principe 'Ja, mits' in plaats van 'Nee, tenzij', zodat er meer ruimte ontstaat in de regels en zijn de regels logisch, eenduidig en samenhangend geformuleerd.

#### *Vorbereidingsbesluit en delegatiebesluit*

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook een zogenaamd voorbereidingsbesluit nodig. Een aantal provinciale regels wordt overgeheveld naar gemeenten: de provincie laat los en gemeenten pakken het op en regelen het in het omgevingsplan. Gemeenten hebben echter tot 2029 overgangsrecht. Om te voorkomen dat er een gat ontstaat tussen moment loslaten regels en verwerking van die regels door gemeenten, zijn voorbeschermingsregels nodig. Daarnaast zullen PS via een delegatiebesluit specifiek genoemde delen van de omgevingsverordening delegeren aan GS (o.g.v. artikel 2.8 Omgevingswet). Dit [delegatiebesluit](#) is vastgesteld bij de Interim Omgevingsverordening en zal opnieuw vastgesteld worden bij deze Omgevingsverordening 2022. Zowel het voorbereidingsbesluit als het delegatiebesluit worden opgenomen in het statenvoorstel voor de besluitvorming over de Omgevingsverordening 2022 die u in het najaar ontvangt.

#### *Jaarlijkse aanpassing van de Omgevingsverordening*

Na vaststelling van de Omgevingsverordening 2022 zal deze jaarlijks herzien kunnen worden. Onder de Omgevingswet wordt er namelijk niet om de paar jaar een geheel nieuwe verordening opgesteld. Er wordt alleen met zogenaamde wijzigingsbesluiten gewerkt. Alleen die delen van de verordening die aanpassing behoeven worden herzien. Hiervoor zal een jaarlijkse cyclus gehanteerd gaan worden die ingaat op het moment dat de Omgevingsverordening 2022 in werking treedt. De voorstellen voor wijziging kunnen voortkomen uit de uitvoering van het omgevingsbeleid, ervaringen met werken met de Omgevingsverordening, het opstellen van programma's en monitoring en evaluatie van het omgevingsbeleid. Een terinzagelegging en besluitvorming door uw Staten maken altijd deel uit van de procedure.

#### **Vervolprocedure / voortgang**

De procedure tot en met vaststelling van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 is als volgt:

<b>Datum</b>	<b>Wie</b>	<b>Activiteit</b>
1 juni 2021	GS/PS	Start terinzagelegging Ontwerp Omgevingsverordening 2022
7 en 9 juni 2021	PS	Digitale inloopavonden, 19.00-21.00 uur
30 juni 2021	PS	Commissie Omgevingsvisie (voorliggende statenbrief)
5 juli 2021	PS	Hoorzitting voor mondelinge zienswijzen, 19.00-21.00 uur
12 juli 2021	GS/PS	Einde terinzagelegging
17 juli-29 aug. 2021	Ambtelijk	Concept nota van beantwoording (cNvB)opstellen
21 september 2021	GS	Vaststellen Statenvoorstel Omgevingsverordening incl. cNvB
27 oktober 2021	PS	Commissievergadering m.b.t. cNvB voor indieners van zienswijzen
3 november 2021	PS	Bespreken Statenvoorstel in commissie Omgevingsvisie
10 november 2021	PS	Vaststellen Omgevingsverordening 2022 en nota van beantwoording
1 januari 2022	GS	Inwerkingtreding Omgevingsverordening 2022

De inwerkingtreding van de Omgevingsverordening hangt direct samen met de invoering van de Omgevingswet die vooralsnog op 1 januari 2022 staat. In de [Kamerbrief](#) van 23 april jl. noemt minister Ollongren (Binnenlandse Zaken) al twee alternatieve invoeringsdata: 1 april 2022 of 1 juli 2022. Als invoering van de Omgevingswet inderdaad uitgesteld worden, dan schuift de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening mee naar de nieuwe invoeringsdatum van de Omgevingswet. Het hiervoor opgenomen proces tot aan het zomerreces van 2021 passen we daarbij niet aan, omdat vertraging hiervan geen meerwaarde heeft. De Ontwerp Omgevingsverordening 2022 wordt vanaf 1 juni 2021 ter inzage gelegd. Voor het traject daarna kunnen we dan iets meer tijd nemen. De concept Nota van beantwoording hoeft dan niet in de zomerperiode geschreven te worden en er is meer tijd voor het inregelen van vergunning-, meld- en informatieplichten uit de verordening in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

**Bijlagen**

1. Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022
2. Kaarten Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022
2. Verschillentabel Interim Omgevingsverordening en Ontwerp Omgevingsverordening 2022

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,  
mr. J.H. Oosters

Secretaris,  
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen